

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoPr/2/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122431384
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:6122431384.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Andreja Radomského a JUDr. Romana Lajoša v právnej veci žalobcu: A., B., B., B. B. C. XX, XXX XX D., E.: XX XXX XXX, práv. zást.: JUDr. Branislav Kahanec, so sídlom Vajanského 33, 080 01 Prešov, proti žalovanej: A. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/X, XXX XX H., o zaplatenie 1.033,17 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 29Cpr/15/2023 - 128 zo dňa 17.04.2024 v spojení s opravným uznesením č.k. 29Cpr/15/2023 – 213 zo dňa 20.02.2025 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku II. v spojení s opravným uznesením č.k. 29Cpr/15/2023-213 zo dňa 20.02.2025 a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že:

„I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 1.033,17 EUR s 5 % úrokom z omeškania ročne od 05.01.2021 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.“

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa § 35 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, podľa § 1 ods. 4, § 9 ods. 1, 2 a 3, § 17 ods. 1, 2 a 3, § 33 ods. 1, 2, 3 a 4, § 54, § 182 ods. 1, 2, 3, § 183 ods. 1, 2, § 174 ods. 1, 2, 3 a 4, § 189 ods. 1, 2, 3 a 4, § 191 ods. 2, 3 a 4 Zákonníka práce. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP).

3. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná na základe pracovnej zmluvy uzatvorenej dňa 26.11.2019 s účinnosťou od 01.12.2019 bola zamestnancom žalobcu na pracovnej pozícii predavačka a súčasne mala uzatvorenú dohodu o hmotnej zodpovednosti. Zároveň z bodu 1 dohody o hmotnej zodpovednosti vyplýva, že ak bude na pracovisku pracovať s viacerými zamestnancami, ktorí uzatvorili dohodu o hmotnej zodpovednosti zodpovedá s nimi za schodok spoločne.

4. Žalobkyňa však spochybňovala platnosť právneho úkonu, konkrétne poverenia zo dňa 25.09.2020, na základe ktorého mala vykonávať s účinnosťou od 26.09.2020 pracovnú pozíciu vedúcej maloobchodnej predajne s tým, že nebola uzatvorená písomná dohoda o zmene pracovnej zmluvy. Podľa žalobcu uvedený úkon má charakter poverenia podľa § 9 ods. 2 Zákonníka práce.

5. Ustanovenie § 9 ods. 2 Zákonníka práce predpokladá, že zamestnávateľ môže písomne poveriť ďalších svojich zamestnancov, aby robili určité právne úkony v pracovnoprávných vzťahoch v jeho mene, pričom v tomto písomnom poverení musí byť uvedený rozsah oprávnenia povereného zamestnanca. Títo zamestnanci nemusia mať status vedúceho zamestnanca, v aplikačnej praxi často ide o radových zamestnancov, pričom oprávnenie v mene zamestnávateľa robiť právne úkony za zamestnávateľa nie je na rozdiel od pozície štatutárnych orgánov komplexné, ale skôr jednorazové, napr. obmedzené len na jeden právny úkon.

6. V zmysle ust. § 35 Občianskeho zákonníka, právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom. Podľa názoru súdu I. inštancie, uvedené poverenie spĺňa náležitosti dohody o zmene pracovnej zmluvy žalovanej, ktorá bola podpísaná oboma stranami, teda zamestnávateľom, ako aj zamestnancom.

7. Zákonník práce v § 54 zakotvuje písomnú formu zmeny pracovnej zmluvy, ale jej nedodržanie nespája so sankciou neplatnosti. Z tohto dôvodu sa teda počíta aj so situáciami, že k zmene obsahu pracovnej zmluvy v aplikačnej praxi dôjde aj ústnou formou, resp. konkludentne. Zamestnávateľ je však povinný vydať zamestnancovi písomné oznámenie o zmene pracovnej zmluvy, čo v danom prípade dodržané bolo.

8. Z vyššie uvedeného dôvodu, potom podľa názoru súdu prvej inštancie neobstojí argumentácia žalovanej o neplatnosti právneho úkonu, konkrétne poverenia zo dňa 25.09.2020.

9. V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie na ust. § 17 ods. 2 Zákonníka práce, z ktorého vyplýva, že právny úkon, na ktorý neudelil predpísaný súhlas príslušný orgán alebo zákonný zástupca, alebo na ktorý neudelili predpísaný súhlas zástupcovia zamestnancov, právny úkon, ktorý nebol vopred prerokovaný so zástupcami zamestnancov alebo právny úkon, ktorý sa neurobil formou predpísanou týmto zákonom je neplatný, len ak to výslovne ustanovuje tento zákon alebo osobitný právny predpis. Z uvedeného zákonného ustanovenia teda vyplýva, že pokiaľ § 54 Zákonníka práce neuvádza, že nedodržanie písomnej formy zmeny pracovnej zmluvy má za následok neplatnosť takéhoto právneho úkonu, potom je akákoľvek argumentácia žalovanej o neplatnosti, resp. nulite poverenia nedôvodná.

10. Ďalej medzi stranami nebolo sporné uzatvorenie dohody o hmotnej zodpovednosti zo dňa 26.11.2019 s účinnosťou od 01.12.2019. Žalovaná namietala, že dohodu o hmotnej zodpovednosti uzatvorila ako predavačka a v súvislosti so zmenou jej pracovnej pozície nedošlo k zmene tejto dohody.

11. Dohodou o hmotnej zodpovednosti preberá zamestnanec zodpovednosť za schodok na ktoromkoľvek pracovisku, v ktorejkoľvek funkcii spojenej s touto zodpovednosťou a v akomkoľvek kolektíve spoločne hmotne zodpovedných zamestnancov, kde bude kedykoľvek neskôr preradený, zaradený alebo preložený. Preto pri preradení na inú prácu a pri preložení nie je potrebné uzatvárať so zamestnancom novú dohodu o hmotnej zodpovednosti. Zodpovednosť za schodok na zverených hodnotách na základe dohody o hmotnej zodpovednosti má zamestnanec pri každej zmene pracovného pomeru i naďalej. Táto zodpovednosť trvá zásadne od uzavretia takejto dohody až do skončenia pracovného pomeru, pokiaľ nedôjde k odstúpeniu od dohody. Podľa pôvodnej dohody teda nebude zodpovedať vtedy, keď od dohody o hmotnej zodpovednosti zamestnanec odstúpi. Podmienkou platnosti dohody o hmotnej zodpovednosti však nie je vykonanie inventarizácie hodnôt, za ktoré má zamestnanec zodpovedať (V 2/1967, R 12/1976, 3Cdo/121/2000).

12. Základnou právnou charakteristikou schodku je, že zamestnancovi zverené hodnoty, ktoré je povinný vyúčtovať, chýbajú. Skutočnosť, že zamestnanec a zamestnávateľ uzatvorili platnú dohodu o hmotnej zodpovednosti, sama osebe neznamena, že zamestnanec bude vždy zodpovedať podľa § 182 Zákonníka práce. Táto zodpovednosť prichádza do úvahy len vtedy, ak dôjde ku škode vo forme schodku, teda na hodnotách (veciach) určených na obeh alebo obrat, ktoré zamestnanec prevzal. Ide napríklad o veci, ktoré má zamestnanec v sklade, ktoré sa prepravujú, finančné prostriedky a podobne (Najvyšší súd SR 5Cdo/248/2009).

13. V zmysle vyššie uvedených rozhodnutí sú potom akékoľvek námietky žalovanej, že pri každej zmene pracovnej pozície na danom pracovisku malo dôjsť aj k zmene dohody o hmotnej zodpovednosti nedôvodné. Je nepochybné, že žalobkyňa na pracovisku maloobchodnej predajne žalobcu D. B. pracovala s viacerými zamestnancami, ktorí uzatvorili dohodu o hmotnej zodpovednosti, teda došlo k vzniku spoločnej hmotnej zodpovednosti.

14. Žalovaná ďalej namietala, že žalobca pri preradení na pracovnú pozíciu vedúcej predajne nepostupoval v súlade s ust. § 184 ods. 2 Zákonníka práce, ktorý upravuje prípady, kedy je zamestnávateľ povinný inventarizáciu vykonať.

15. Aj túto opätovne uvedenú námietku žalovanej považoval súd prvej inštancie za nedôvodnú. Žalobca nepochybne preukázal, že v súvislosti s prebratím maloobchodnej predajne D. B. dňa 26.09.2020 vykonal inventúru, ktorej sa žalovaná aj osobne zúčastnila, o čom podpísala nielen čestné prehlásenie, ale aj dohodu o uznaní záväzku zo zisteného schodku dňa 05.10.2020. Zo samotného inventarizačného zápisu zároveň vyplýva označenie druhu inventarizácie - preberajúca, teda žalobca si splnil povinnosť predpokladanú ust. § 184 ods. 2 Zákonníka práce.

16. Ako nedôvodnú vyhodnotil námietku žalovanej, že predmetná inventúra, ktorá sa konala dňa 06.12.2020 nemohla byť vykonaná v jej neprítomnosti, pokiaľ si od 01.12.2020 čerpala dovolenku. Žalovaná nepreukázala existenciu akéhokoľvek vnútorného predpisu žalobcu, v zmysle ktorého inventúra mohla byť vykonaná len za jej prítomnosti. Uvedená povinnosť nevyplýva ani zo Zákonníka práce a podľa žalobcu tento nevydal žiadnu smernicu alebo vnútorný predpis, z ktorého by to vyplývalo. Samotná žalovaná uviedla že o takomto vnútornom predpise žalobcu nevie.

17. Podľa žalobkyne je žaloba nedôvodná, nakoľko nemala vytvorené vhodné pracovné podmienky, aby si mohla riadne plniť svoje povinnosti na základe dohody o hmotnej zodpovednosti. Mala o týchto nevhodných pracovných podmienkach informovať svoju nadriadenú, ktorá bola vypočítaná ako svedkyňa v konaní, konkrétne E. I.. Samotná žalovaná uviedla, že túto upozorňovala iba ústne, avšak žiadne písomné upozornenie žalobcovi nedoručovala.

18. Svedkyňa vo svojej výpovedi nepotvrdila, že by žalovaná ju ústnym spôsobom upozorňovala na nevhodné pracovné podmienky na pracovisku maloobchodnej prevádzky Poprad Slovenka s tým, že všetky prevádzky majú rovnaké materiálo-technické vybavenie a teda rovnaké pracovné podmienky pre plnenie si povinností v súvislosti s dohodami o hmotnej zodpovednosti.

19. Samotný bod 3 dohody o hmotnej zodpovednosti uzatvorenej žalovanou zakotvuje povinnosť zamestnanca upozorniť bez meškania svojho nadriadeného na nedostatky, ktoré ohrozujú riadne hospodárenie so zverenými hodnotami vo forme doporučeného listu adresovaného riaditeľovi podniku.

20. Súd prvej inštancie citoval ustanovenie § 182 ods. 3 Zákonníka práce s tým, že zamestnanec sa zbaví zodpovednosti celkom alebo sčasti, ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia. Následne uviedol príklad, ktorý sa uvádza teda, keď zamestnanci nemali vytvorené riadne pracovné podmienky a nebolo v ich možnostiach chrániť zverený majetok, pretože skladovacie priestory boli nevyhovujúce a do skladu mali prístup aj iné osoby. Zároveň súd prvej inštancie uviedol, že zamestnanec sa nemôže zbaviť zodpovednosti, ak nespĺnením svojich povinností riadne hospodáriť s jemu zverenými prostriedkami a počínať si tak, aby nedochádzalo k poškodeniu majetku zamestnávateľa alebo k jeho zničeniu, vznik schodku umožnil (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR R 55/1984, 8Cdo/206/2019).

21. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie preto považoval nárok žalobcu na zaplatenie náhrady škody za schodok voči žalovanej zistený inventúrou dňa 06.12.2020 dôvodný. Pokiaľ ide o samotné finančné manko zistené na základe inventúry zo dňa 06.12.2020 vo výške 168,88 EUR, toto bolo rozpočítané voči všetkým zamestnancom na uvedenej maloobchodnej prevádzke D. B. rovnakým podielom a to vo vzťahu k žalovanej v sume 33,78 EUR.

22. Žalobca podiel každého zo zamestnancov na základe dohody o spoločnej hmotnej zodpovednosti na zistenom schodku inventúrou zo dňa 06.12.2020 určil v súlade s ust. § 189 ods. 2 Zákonníka práce, čo nesporne vyplýva z listiny na č. I. 55. Vychádzal z priemerných zárobkov za rozhodné obdobie september

- november roku 2020, so započítaním priemerných zárobkov všetkých zamestnancov s tým, že u žalovanej ako vedúcej a zamestnancovi E. J. ako zástupcovi vedúceho ich priemerné zárobky započítal dvojnásobne. Pri výpočte podielu za schodok teda vychádzal zo súčtu priemerných zárobkov 14 172,50 EUR a schodku 2 648,16 EUR. Potom výšku podielu každého zo zamestnancov na zistenom schodku určil ako násobok priemerného zárobku a koeficientu určeného ako podiel sumy zisteného schodku vo výške 2 648,16 EUR a sumy priemerných mesačných zárobkov vo výške 14 172,59 EUR, teda výsledná suma koeficientu je 0,18685081555. Na základe vyššie uvedeného bol potom podiel žalovanej na vyššie uvedenom schodku v sume 999,39 EUR (priemerný zárobok - 2x 2674,31 EUR x 0,18685081555)

23. Preto súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobcu o zaplatenie 1 033,17 EUR.

24. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že je nedôvodná námietka žalovanej, že žalobca s ňou výšku zisteného schodku neprerokoval tak ako to predpokladá ustanovenie § 191 ods. 2 Zákonníka práce. Konštatoval, že pokiaľ Zákonník práce neupravuje formu prerokovania nároku na náhradu škody za schodok s dotknutým zamestnancom a samotná žalovaná nepoprela skutkové tvrdenia žalobcu, že došlo k jej prerokovaniu 11.12.2020 potom si žalobca zákonnú povinnosť predpokladanú ustanovením § 191 ods. 2 Zákonníka práce splnil. Pokiaľ pri spoločnosti žalobcom nepôsobia zástupcovia zamestnancov potom žalobca nebol povinný uplatnený nárok na náhradu škody voči žalovanej v zmysle ust. § 191 ods. 4 Zákonníka práce s nimi prerokovať. V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie na rozhodnutie V2/1967.

25. Je nepochybné, že žalobca vyzval žalovanú na úhradu uplatneného nároku na náhradu škody za schodok písomným podaním zo dňa 21.12.2020, ktoré prevzala 28.12.2020, potom lehota na jeho úhradu v zmysle ust. § 33 Zákonníka práce uplynula 04.01.2021 a preto do omeškania sa s jeho úhradou žalovaná dostala až počnúc dňom 05.01.2021. Na základe uvedeného, preto súd I. inštancie priznal žalobcovi uplatnený úrok z omeškania určený v súlade s ust. § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. od 05.01.2021 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu v uplatnenom nároku na úrok z omeškania zamietol.

26. Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil súd prvej inštancie tým, že žalobca bol neúspešný iba v pomerne nepatrných časti uplatneného nároku na úrok z omeškania. Tomuto bol priznaný nárok na náhradu trov konania voči neúspešnej žalovanej v rozsahu 100%.

27. Opravným uznesením č.k. 29Cpr/15/2023 - 213 zo dňa 20. februára 2025 súd prvej inštancie opravil záhlavie rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 29Cpr/15/2023-128 zo dňa 17.04.2024 v časti označenia žalovanej tak, že namiesto textu: „A. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, XXX XX D., H. XXX, XXX XX D.,“, má byť správne uvedený text: „A. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, XXX XX D.“.

28. Súd prvej inštancie konštatoval, že Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 5CoPr/3/2024-205 zo dňa 30.01.2025 vrátil vec súdu prvej inštancie na postup podľa § 224 CSP, z dôvodu, že v záhlaví rozhodnutia súdu prvej inštancie sú uvedené dve rôzne adresy žalovanej. Dňa 18.02.2025 žalovaná súdu oznámila, že jej aktuálnou adresou, na ktorej preberá všetky zásielky, je I. XX, XXX XX D.. Na základe ustanovenia § 224 CSP a zistenej chyby v písaní v písomnom vyhotovení rozsudku zo dňa 17.04.2024, vydal súd prvej inštancie opravné uznesenie.

29. Proti tomuto rozsudku včas podala odvolanie žalovaná. Právne odôvodnila svoje odvolanie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP. Vo vzťahu k vytvoreniu právnych a faktických garancií uplatňovania a ochrany základných práv a slobôd svojich občanov poukázala žalovaná na rozhodnutia Ústavného súdu III.ÚS 60/04 a II.ÚS 374/06. Vo vzťahu k zásade, že v prvom rade majú všeobecné súdy chrániť zákonnosť a ústavnosť poukázala na rozhodnutia Ústavného súdu II.ÚS 13/01 a IV.ÚS 102/09 a na skutočnosť, že každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu. V tejto súvislosti poukázala na I.ÚS 26/94. Vo vzťahu k znemožneniu procesných práv žalovanej v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP žalovaná poukázala na skutočnosť, že nebola osobitne súdom poučená o procesných právach a povinnostiach v zmysle § 318 CSP, hoci išlo o individuálny pracovný spor. Konštatovala, že zákon súdu stanovuje obligatórnu poučovaciu povinnosť, proti ktorej žaloba v individuálnom pracovnom spore smeruje o jej právach

a možnostiach a o právnych následkoch s tým spojených, a to v záujme, že ide v konaní o spor s tzv. slabšou stranou a v záujme zabezpečenia adekvátnej ochrany jej práv a oprávnených záujmov. Súd je tak povinný takej strane poskytnúť zmysle ustanovenia § 318 CSP kvalifikované poučenie o možnosti zastúpenia o jej procesných povinnostiach a právach nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, ale ho musí poučiť aj o dôkazoch, ktoré je potrebné predložiť, o možnosti podať neodkladné či zabezpečovacie opatrenie, aj o iných možnostiach potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie práva. Súd súčasne s doručením žaloby či pri inom prvom procesnom úkone takej strane sporu kvalifikované poučenie neposkytol. Preto došlo k porušeniu zákona, čiže k porušeniu a k zmareniu procesných oprávnení tejto strany sporu, a to zmareniu možnosti dať sa zastúpiť napríklad odborovou organizáciou, predložiť súdu potrebné dôkazy či využiť a domôcť sa prípadne aj inej procesnej ochrany. Takýmto postupom súdu prvej inštancie dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces a naplneniu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP keď žalovaná analogicky poukázala, napríklad na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. septembra 2018 sp.zn. 5Cdo 135/2017. V prípade osobitných sporov najmä s tzv. slabšou stranou teda i individuálnych pracovnoprávných sporov sa totiž zaviedla CSP osobitnú manudukčnú povinnosť súdu, ktorá je konštruovaná širšie než všeobecná poučovacia povinnosť súdu. Jej zmyslom je vyvažovanie procesnej nerovnosti sporových strán. Tiež pri spotrebiteľských, antidiskriminačných a pracovnoprávných sporoch sa nepoužijú ustanovenia o zákonnej ani sudcovskej koncentrácii konania. Zároveň žalovaná poukázala na to, že Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky zrejme v snahe zjednotiť obsah poučení, ktoré vydávajú sudy podľa § 309 a § 318 CSP ako aj ďalších poučení podľa iných ustanovení CSP ktorý by mohol vyvolávať výkladové problémy zverejnilo dokonca i vzor takéhoto poučenia, pričom znenie tohto poučenia uviedla žalovaná vo svojom odvolaní. Zároveň konštatovala, že žiadne také ani podobné osobitné poučenie od súdu nikdy neobdržala. V konaní tak súd nerešpektoval jej procesné postavenie ako slabšej strany v individuálnom pracovnom spore. V porovnaní so všeobecnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku obsahuje procesná úprava v sporoch so slabšou stranou niektoré odlišnosti, napríklad pokiaľ ide o zastúpenie zamestnanca podľa § 317 CSP, poučovaciu povinnosť súdu podľa § 318 CSP, dokazovanie podľa § 319 CSP, koncentrácia konania podľa § 320 CSP. Následne poukázala na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci K. J. vs. Belgicko 1970, podľa ktorého spravodlivosť má byť nielenže vykonávaná, ale sa aj musí javiť, že je vykonávaná. Znova poukázala na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, čo do podstaty práva na spravodlivý súdny proces a na článok 48 ods. 1 Ústavy slovenskej republiky, článok 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a napokon aj na článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Zároveň žalovaná namietala, že konanie má aj inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pretože súd prvej inštancie nevykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a zároveň dospel na základe iba vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaná znova poukázala na skutkový stav, že mala uzavretú písomne dohodu o hmotnej zodpovednosti ako predavačka zo dňa 26.11.2019 s tým, že táto dohoda musí mať písomnú formu, že v tejto dohode zo dňa 26.11.2019, ktorej účinnosť mala nastať od 01.12.2019 sa konštatuje, že žalovaná ňou preberá zodpovednosť ako predavačka za tie zverené hodnoty, ktoré sa spíšu podľa preberacej inventarizačnej zápisnice ako i za hodnoty, ktoré počas svojho pôsobenia vo funkcii predavačky na prevádzke D. kedykoľvek neskoršie prevezme. Ak bude na pracovisku pracovať s viacerými zamestnancami, ktorí uzatvorili dohodu o hmotnej zodpovednosti zodpovedá s nimi za schodok spoločne. Podľa názoru žalovanej je táto dohoda neurčitá, lebo nijako nekonkretizuje čo je prevádzka A. -L. B. B. M. N. D.. Nakoniec to neuvádza ani pracovná zmluva z toho istého dňa. Pritom, ale sa v D. v danom čase nachádzali a aj teraz nachádzajú minimálne dva obchody, prevádzky či dve súčasti jednej prevádzky, a to na B. L. N. D.. V tejto súvislosti poukázala na § 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka a mala za to, že z dôvodu neurčitosti táto dohoda je neplatná. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I.ÚS 243/07 z 19.06.2008, z ktorého citovala. Analogicky poukázala na stanovisko Najvyššieho súdu SR z 06. novembra 1975 sp.zn. Cpj 50/75, R 12/1976. Zároveň konštatovala, že je pravidlom, že súlad obsahu právneho úkonu s dobrými mravmi musí byť posudzovaný vždy bez ohľadu na to, či bol výsledkom slobodného dojednanja medzi účastníkmi zmluvy. V tejto súvislosti poukázala na nález Ústavného súdu ČR zo dňa 07. mája 2009 sp.zn. I.ÚS 523/07.

30. V druhom rade žalovaná podpísala dohodu v D. O. X K. F. XX.XX.XXXX ako reálne nastúpila na pracovisko v D. - D. D., čiže do práce, avšak s podmienkou, že preberá zodpovednosť ako predavačka za také zverené hodnoty t.j. hotovosti, tovar, ceniny a zásoby materiálov, ktoré boli osobitne spísané preberacou inventarizačnou zápisnicou ako i za hodnoty, ktoré po tomto počas svojho pôsobenia vo

funkcii predavačky na prevádzke D. kedykoľvek neskoršie prevezme. Z toho plynie, že dňa 01.12.2019 mala byť vykonaná a za účasti žalovanej ako i na prevádzke pracujúcich ostatných osôb s hmotnou zodpovednosťou preberajúca inventarizácia. Odkladacia podmienka je vedľajšie ustanovenie v právnom úkone, ktorým sa následky právneho úkonu robia závislými od skutočnosti, ktorá má nastať v budúcnosti, o ktorej konajúci prípadne nevedia či sa splní. V tejto súvislosti poukázala na § 36 ods. 1 a 2 a 5 Občianskeho zákonníka. Keďže právne následky zmluvy o hmotnej zodpovednosti za zverené hodnoty boli viazané na splnenie odkladacej podmienky, ktorá v danom čase a predpísaným spôsobom nenastala nebola splnená a žalobca ani do dňa vyhlásenia rozsudku nepredložil a neoznačil dôkazy, podľa ktorých došlo k naplneniu tejto podmienky nedošlo k účinnému prevzatíu hmotnej zodpovednosti za zverené hodnoty zo strany žalovanej. Tiež nie je vôbec zrejmé ak inventúra nebola vykonaná v akom stave prebral zamestnanec tu žalovaná zverené hodnoty. Toto dôkazné bremeno mal žalobca a ten ho podľa názoru žalovanej neunesol. Odhládnuv od toho, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom zodpovednosti žalovanej a nepostupoval ani v súlade s článkom 8 Základných zásad a § 150 a nasledujúcich CSP dohoda o hmotnej zodpovednosti, pri uzatváraní ktorej bolo postupované v rozpore s dobrými mravmi nemohla nikdy nadobudnúť účinnosť, respektíve bez vykonania takej inventarizácie a bez odovzdania - prevzatia týchto hodnôt žalovanou. Následne poukázala žalovaná aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV.ÚS 137/2018 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo 13/2009 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo 13/2009, z ktorých citovala. Podľa názoru žalovanej súd prvej inštancie nevyžadoval dôkazy tak, aby vykonal celkom dokazovanie ohľadom škody, a to ani čo sa týka vzniku samotnej zodpovednosti za škodu ani jej výšku a spôsob jej výpočtu. Žalovaná má stále za to, že žalobca svoj nárok vôbec nepreukázal tak a vôbec už nie tak, aby súd nemal pochybnosti o tom, že má byť zaviazaná k úhrade požadovanej sumy. Predovšetkým predmety určené na obeh a obrat, ktoré sú predmetom dohody o hmotnej zodpovednosti musia byť riadne odovzdané a prevzaté. Schodok je rozdiel medzi skutočným stavom hodnôt zverených na vyúčtovanie a údajmi v účtovnej evidencii o ktorý je skutočný stav nižší než stav účtovný. Záver o tom či vznikol schodok na hodnotách to je zamestnanec povinný vyúčtovať predstavuje skutkové zistenie súdu. Ide o výsledok dokazovania, pri ktorom súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko čo vyšlo za konania najavo včítane toho čo uviedli strany sporu. Ani skutočnosť, že zamestnanec a zamestnávateľ uzavreli platnú dohodu o hmotnej zodpovednosti sama o sebe neznamena, že zamestnanec bude vždy zodpovedať podľa § 182 Zákonníka práce. V tejto súvislosti poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.08.2010 sp.zn. 5Cdo 248/2009, z ktorého citovala. Zároveň čo sa týka inventúrnych súpisov poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 20. novembra 2001 sp.zn. 21Cdo 2942/2000, z ktorého citovala. Zároveň uviedla čo musí obsahovať inventúrny súpis. Čo sa týka čiastočného zbavenia sa zodpovednosti pracovníka poukázala žalovaná na stanovisko Najvyššieho súdu SSR zo 04. júna 1981 sp.zn. Cpj 13/81, R 55/1984, z ktorého citovala. Znova poukázala na to, že inventúra preukazne nebola vykonaná v deň aký sa uvádza v inventarizačnom zápise teda 06.12.2020, ale skôr, a to ani nie 05.12.2020, ale v sobotu dňa 04.12.2020. V súvislosti s vytvorením podmienok pre zamestnanca konštatovala žalovaná, že aj podľa odbornej literatúry súdy zväčša neuznávajú hmotnú zodpovednosť v prípade, ak zamestnanec nemal vytvorené podmienky, ktoré by mu umožnili dbať o zverené hodnoty bez rizík strát či kontrolovať ich obeh. Jedná sa o judikát R 12/1976. Zároveň žalovaná poukázala na to, že žiadala, aby žalobca uviedol či má nejaký vnútorný predpis, smernicu či metodický pokyn, na základe ktorého vykonáva inventarizácie nad rámec § 29 a 30 zákona č. 431/2002 Z.z.. Žiadne smernice zamestnávateľom predložené neboli ani sa s nimi žalovaná neoboznámila, ale vie o nich z počutia. Uvedené však vyslyšané súdom prvej inštancie nebolo. Zamestnávateľ neurobil ani iné kádrové či technické opatrenia po zistení, napríklad predchádzajúceho vyššieho schodku a podobne. V tejto súvislosti poukázala žalovaná na povinnosti zamestnávateľa v zmysle § 13 ods. 1 a 3 Zákonníka práce a iné. Inventarizáciou vykonanou dňa 06.12.2020 či 04.12. či 05.12.2020 zamestnávateľ zistil manko 2.817,04 eur, ktoré vypočítal podľa podielu spoločne hmotne zodpovedných zamestnancov na jednotlivých zamestnancov prevádzky, pričom žalovanej má zodpovedať s poukazom na § 189 ods. 2 Zákonníka práce 1.033,14 eur. Manko má predstavovať sumu 999,39 eur a finančné manko 33,78 eur. S tým žalovaná nesúhlasila, no súd prvej inštancie to nijako nezisťoval, respektíve len formálne. Nie je preto žalovanej doteraz zrejmé ako škodu žalobca určil a podľa akého kľúča. Žalovaná namietala výpočet, no žalobca nepredložil v konaní príjmy ostatných pracovníkov ani jej príjem, aby preukázal, že požadovaná suma je v súlade s právnymi predpismi. V konaní sa nepreukázalo koľké osoby mali k tovaru na predajni a hotovosti prístup. Mohli s nimi nakladať či pre tento prípad mali uzavretú dohodu o hmotnej zodpovednosti, ale najmä to či aj tieto osoby tovar preukázateľne prevzali a bol im odovzdaný. V konaní toto súd prvej

inštancie nezisťoval, hoci to má podľa názoru žalovanej zásadný vplyv na jej zodpovednosť za škodu. Následne poukázala na ustanovenie § 9 ods. 2 Zákonníka práce, § 40 Občianskeho zákonníka a § 54 Zákonníka práce. Citovala z ustanovenia § 9 ods. 2 Zákonníka práce a z § 9 ods. 1 Zákonníka práce. Tiež poukázala na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I.ÚS 155/2017 z 31. augusta 2017. Uviedla, že je evidentné, že pofidérne poverenie podľa § 9 ods. 2 Zákonníka práce nie je určite zákonom vyžadovanou písomnou zmenou pracovnej zmluvy a zodpovednosti zamestnanca, ktoré obchádza úmyselne zákon a nie je v súlade s dobrými mravmi. V súvislosti s dohodou o hmotnej zodpovednosti a jej platnosti poukázala na stanovisko Najvyššieho súdu SSR zo dňa 06. novembra 1975 sp.zn. Cpj 50/75, R 12/1976. Žalobca podľa názoru žalovanej na preukázanie vzniku a existencie schodku za predmetné obdobie síce dodatočne predložil doklady, ktoré však nespĺňajú podľa názoru žalovanej náležitosti ustanovenia § 30 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z.z.. Na inventúrnych súpisoch nie je uvedené meno, priezvisko a podpisový záznam osôb. V tejto súvislosti poukázala žalovaná na rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 1Cpr/9/2020. Žalovaná poukázala na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi a článok 5 CSP, podľa ktorého zjavne zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Zároveň poukázala na to, že sa domáhala moderačného ustanovenia podľa § 450 Občianskeho zákonníka ako aj nepriznania práva teda zamietnutie žaloby pre svojvoľné uplatňovanie práva v rozpore aj s dobrými mravmi. Následne poukázala na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28. augusta 2008 sp.zn. 16Co/152/2008, na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 26.06.1997 sp.zn. 3Cdon 69/96 a nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 07. mája 2009 sp.zn. I.ÚS 523/07 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV.ÚS 55/2011 - 19 zo dňa 24.02.2011. Zároveň konštatovala, že zníženie náhrady podľa § 450 Občianskeho zákonníka je vylúčené iba v inom prípade, a to vtedy, keď ide o škodu spôsobenú úmyselne (R3/1984). Podľa názoru žalovanej v celom konaní došlo k ústavne nekonformnému výkladu o nesprávnej aplikácii práva, neboli v súlade so zákonom primerane použité normy procesného a občianskeho práva a ak boli, tak boli aplikované neprimerane a po tom čo nebol riadne zistený skutočný stav veci čím zrejme došlo k svojvôli. V tejto súvislosti zase žalovaná po poukázala na rozhodnutia tak Ústavného súdu Slovenskej republiky ako aj Ústavného súdu Českej republiky, z ktorých citovala. Následne konštatovala, že súd nesmie vydať zjavne nespravodlivý rozsudok, a to bez ohľadu na to, že mu zákon na takýto postup dáva mandát, respektíve ho k tomu vlastne až núti. Žalovaná poukázala na citát svätého P. L. s tým, že nespravodlivý zákon nie je zákonom. Zároveň poukázala na to, že čo sa týka trov konania, výrok o trovách konania strán sporu je rovnako nespravodlivý a v tejto súvislosti poukázala na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, napríklad II.ÚS 113/2019, I.ÚS 168/2018 či I.ÚS 48/05, II.ÚS 272/08 a obdobne II.ÚS 56/05, ale aj analogický na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. januára 2012 sp.zn. 6MCdo 5/2011. Zároveň konštatovala, že ustanovenie § 257 CSP má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti. Inými slovami na dosiahnutie spravodlivosti pre účastníkov konania. Následne citovala z uznesenia Krajského súdu Košice sp.zn. 2Co/13/2023 a ďalších rozhodnutí Ústavného súdu SR. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie alebo sám napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanej náhradu trov konania prípadne, aby bola zmenená výška priznanej škody s použitím moderačného práva podľa § 450 Občianskeho zákonníka, aby žalobcovi trovy konania neboli priznané.

31. Odvolanie žalovanej bolo zaslané na vyjadrenie žalobcovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu. Vyjadrenie k odvolaniu do spisu predložené nebolo.

32. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v jeho napadnutej časti t.j. okrem výroku II. v spojení s opravným uznesením č.k. 29Cpr/15/2023 - 213 zo dňa 20.02.2025 v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 379 a nasledujúcich CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť teda, že odvolanie žalovanej v napadnutej časti je dôvodné.

33. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov nastal pri rozhodnutí súdu prvej inštancie suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

34. Odvolací súd v danom prípade posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05).

35. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. že súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil odvolateľke uskutočnenie procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva odvolateľky na spravodlivý proces, odvolací súd uvádza, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu, avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

36. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. e) CSP, t. j. že vo veci neboli súdom prvej inštancie vykonané navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu odvolací súd uvádza, že vyhodnotenie potenciálnej relevancie navrhovaného dôkazu, ako aj prípustnosti jeho vykonania je úlohou súdu. Ak však všeobecný súd nevykoná dôkaz navrhovaný stranou konania, hoci tento má preukazovať takú, medzi stranami konania spornú skutkovú okolnosť, ktorá je pre meritórne posúdenie žalobného nároku významná, či dokonca rozhodujúca, znemožní tým strane konania uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 168/2019 z 21. novembra 2019).

37. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 CSP písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd uvádza, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súd sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia; súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

38. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j. nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (pozri napr.

uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/23/2021 z 29.09.2021). Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho, ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

39. Odvolací súd akceptujúc odvolacie námietky žalovanej sa v prvom rade zamerlal na preverenie, že či súdom prvej inštancie došlo k splneniu poučovacej povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 318 CSP. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanej bol doručený platobný rozkaz sp.zn. 38Up/1318/2022 zo dňa 07. októbra 2022, ktorý obsahuje poučenia o odpore s vecným odôvodnením, možnosť podať sťažnosť proti výroku o náhrade trov konania, o listinnej podobe odporu alebo o možnosti využitia formulára. Zároveň pokiaľ je podaný odpor a je podaný spotrebiteľom súd bude vecné odôvodnenie podaného odporu posudzovať miernejšie, potom možnosť odmietnutia odporu, potom pokiaľ je žalobca účtovnou jednotkou musí v podanom odpore uviesť, či bola mu doručená faktúra zároveň, ak žalobca v návrhu na vykonanie platobného rozkazu urobil vyhlásenie, že údaje o uplatňovanom nároku uviedol v kontrolnom výkaze podľa § 78a Zákona č. 222/2004 Z.z. dani z pridanej hodnoty musí v odpore okrem vecného odôvodnenia uviesť či faktúru žalobcu, ktorá sa týka uplatneného nároku uviedol vo svojom kontrolnom výkaze. Zároveň je tu poučenie o možnosti žiadať o povolenie plnenia v splátkach i to, že odpor a iné podanie je možné podať elektronickými prostriedkami autorizované s využitím príslušného elektronického formulára do elektronickej schránky Okresného súdu Banská Bystrica. Žiadne iné poučenie zo strany Okresného súdu Banská Bystrica žalovanej doručené nebolo. Následne bola vec postúpená kauzálnu príslušnému súdu, a to Okresnému súdu v Prešove. Žalovanej bolo doručované predvolanie na pojednávanie, pričom zo spisu nevyplýva, že by bola poučená v zmysle ustanovenia § 318 CSP. Poučená nebola ani na pojednávaní dňa 11.12.2023 ani na pojednávaní dňa 21.02.2024 ani dňa 17.04.2024, keď bol vyhlásený rozsudok.

40. Podľa ustanovenia § 318 CSP súd pri prvom procesnom úkone vo vzťahu k zamestnancovi vhodným spôsobom zamestnanca poučí o:

- a) možnosti zastúpenia
- b) jeho procesných právach a povinnostiach nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, ale poučí ho aj o dôkazoch, ktoré je potrebné predložiť, o možnosti podať návrh na neodkladné opatrenia alebo zabezpečovacie opatrenie a o iných možnostiach potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie jeho práv.

41. Z uvedeného vyplýva, že aj v prípade individuálnych pracovnoprávných sporov bola zavedená osobitná manudukčná povinnosť súdu, ktorá je konštruovaná širšie než všeobecná poučovacia povinnosť súdu. Jej zmyslom je vyvažovanie procesnej nerovnosti sporových strán.

42. Všeobecná úprava manudukčnej povinnosti súdu je upravená v § 160 CSP. Zo spisu však vyplýva, že žalovanej nebolo poskytnuté poučenie ani podľa ustanovenia § 160 CSP.

43. Podľa čl. 6 CSP, strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

44. Ustanovenie § 160 CSP je všeobecným základom pre poučovanie strán v civilnom sporovom konaní. Súd je povinný poučiť účastníkov konania najmä o tom, aké práva im priznávajú a aké povinnosti im ukladajú procesné predpisy, ako je potrebné nimi zamýšľané procesné úkony vykonať, aby vyvolali zamýšľané právne (procesné) účinky, prípadne ako je potrebné odstrániť vady už vykonaných procesných úkonov, aké právne následky sú spojené s prevedenými procesnými úkonmi a ako je potrebné splniť procesnú povinnosť zo zákona alebo z rozhodnutia súdu. Poučovacia povinnosť sa týka najmä tých procesných práv a povinností, ktorých realizácia alebo rešpektovanie má základný význam pre kvalitu zabezpečenia a realizáciu základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní. Spôsob plnenia poučovacej povinnosti musí rešpektovať ústavný princíp rovnosti účastníkov a nestrannosť súdu. Poučovacia povinnosť súdu v zmysle § 318 CSP je tak ako to odvolací súd konštatoval vyššie konštruovaná širšie ako všeobecná poučovacia povinnosť.

45. Odvolací súd konštatuje, že poučovacia povinnosť vo vzťahu k žalovanej vyplývajúca z ustanovenia § 318, ale ani 160 CSP nebola splnená a tento proces, teda nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva do takej miery, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a tým k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP uplatneného žalovanou v podanom odvolaní. Dôsledkom toho možno napadnuté rozhodnutie považovať minimálne za predčasné, pričom nemožno vylúčiť, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym alebo neúplným skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a to z dôvodu, že žalovaná smerovala svoje námietky k tomu, že nebola súdom prvej inštancie riadne poučená.

46. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti t.j. okrem výroku II. v spojení s opravným uznesením č.k. 29Cpr/15/2023 - 213 zo dňa 20.02.2025 s použitím ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle ust. § 391 CSP.

47. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude napraviť vytknuté pochybenie v procesnom postupe, ktoré viedlo u žalovanej k porušeniu práva na spravodlivý proces, t.j. žalovanú primeraným spôsobom a preukázateľne poučiť o jej procesných právach a povinnostiach tak, aby mala reálnu šancu pre uplatnenie svojich procesných práv a splnenie svojich procesných povinností v zmysle ustanovenia § 318 CSP. Zároveň ju súd prvej inštancie poučí aj v zmysle ustanovenia § 160 CSP. Následne súd prvej inštancie vo veci znova rozhodne, vyporiada so všetkými odvolacími námietkami žalovanej tak, aby bolo jeho rozhodnutie preskúmateľné a jeho odôvodnenie zodpovedalo požiadavkám vyplývajúcim z ustanovenia § 220 ods. 2 CSP.

48. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj o trovách odvolacích zmysle ust. § 396 ods. 3 CSP.

49. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).